

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118353005
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118353005.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ W. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, XXX XX B. S., 2/ V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, XXX XX B. S. obaja právne zastúpení splnomocneným zástupcom Občianske združenie OPOS, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, 914 01 Trenčianska Teplá, IČO: 51 147 688, v konaní o zaplatenie 75.000,00 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 7Csp/7/2019-96 zo dňa 27. marca 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 7Csp/7/2019-96 zo dňa 27. marca 2019
p o t v r d z u j e .

Žalovaní v 1/ a 2/ rade m a j ú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd s poukazom na ustanovenia § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka zamietol žalobu (výrok I.). Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným v rade 1/ a 2 trovy konania v rozsahu 100%, ktoré budú vyčíslené v uznesení, vydanom po právoplatnosti rozsudku (výrok II.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou v rámci upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica, postúpenou Okresnému súdu Námestovo dňa 08.02.2019, proti žalovaným v rade 1/ a 2/ (ďalej „žalovaní“) domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 75.000,00 Eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 07.06.2018 do zaplatenia.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným úver vo výške 82.000,00 Eur na základe Zmluvy o poskytnutí úveru zo dňa 13.09.2013. Žalovaní svoj záväzok voči veriteľovi nespĺcali v dohodnutých splátkach, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru ku dňu 15.10.2018. Žalovaní v konaní vzniesli námietku premlčania, s ktorou sa prvoinštančný súd vo veci zaoberal a dospel k záveru, že žalobou uplatnený nárok žalobcu bol v čase podania žaloby premlčaný. V dôsledku skutočnosti, že žalovaní riadne nespĺcali dohodnuté splátky, právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 15.10.2015, pričom ku dňu 15.07.2015 evidoval omeškané splátky vo výške 1.238,03 Eur. Súd mal v konaní zistené, že žalovaní zaplatili naposledy splátku v mesiaci apríl 2015, v máji 2015 nezaplatili nič a v júni 2015 zaplatili 585,94 Eur. Splátky splatné v mesiacoch júl a august 2015 vymeškali a v septembri 2015 zaplatili sumu 242,65 Eur s tým, že ďalej úver nespĺcali. Žalovaní sa teda dostali prvý krát do omeškania so splátkou splatnou dňa 15.05.2015. Vychádzajúc z predpokladu,

že žalobca dodržal podmienku ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, je zrejmé, že pokiaľ právny predchodca žalobcu listom zo dňa 15.07.2015 upozornil žalovaných na využitie práva na okamžité zosplatenie dlhu, k tomuto dňu museli byť žalovaní v omeškaní viac ako 3 mesiace so zaplatením splátky, konkrétne so splátkou splatnou dňa 15.05.2015. Od tohto dňa začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 15.05.2018. Nakoľko žalobca podal žalobu na súde až dňa 15.10.2018, podal ju po uplynutí premlčacej doby, následkom čoho súd žalobu zamietol.

4. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal plne úspešným žalovaným nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobe v celom rozsahu vyhovie, alternatívne sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa názoru odvolateľa vychádza napadnuté rozhodnutie okresného súdu z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súdenom prípade bolo medzi zmluvnými stranami (právnym predchodcom žalobcu a žalovanými) dohodnuté plnenie v splátkach. Pri takejto dohode o plnení dlhu môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba samostatne. Občiansky zákonník v ustanovení § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nespĺní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu. Ak tak veriteľ urobí, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo (t. j. nie mohlo dôjsť) k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. To však platí len v prípade, keď veriteľ využil svoje právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorých zo splátok. Ak veriteľ toto právo nevyužil, premlčacia doba plynie naďalej pre jednotlivé splátky odo dňa ich splatnosti. Na základe uvedeného sa žalobca nestotožňuje s názorom okresného súdu, v zmysle ktorého pri plnení dlhu v splátkach a zročnosti celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok začína plynúť premlčacia doba od splatnosti prvej nezaplatennej splátky. Takýto záver z ust. § 103 Občianskeho zákonníka podľa názoru odvolateľa nevyplyva. Ak sa veriteľ rozhodne právo v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka využiť, premlčacia doba všetkých splátok do budúca začne v súlade s ustanovením § 103 Občianskeho zákonníka plynúť od splatnosti splátky, kvôli nesplneniu ktorej veriteľ toto oprávnenie využil. V súvislosti s posudzovaním otázky premlčania v zmysle ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je potrebné zohľadniť aj ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, upravujúce podmienky, ktoré sa kladú na ťarchu veriteľa za účelom vyhlásenia splatnosti úveru pri spotrebiteľskej zmluve. Jednou z podmienok je omeškanie dlžníka po dobu troch mesiacov, a teda už samotný zákon ukracuje 3-ročnú premlčaciu dobu o 3 mesiace, ktoré je potrebné zo strany veriteľa prečkať za účelom následného vyhlásenia splatnosti. Právny predchodca žalobcu svoje právo zosplatiť pohľadávku využil ku dňu 15.10.2015. Toto svoje právo využil právny predchodca žalobcu v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre nesplnenie splátky, ktorá využitiu tohto práva predchádzala po dobu 3 mesiacov, t.j. pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.07.2015. Za týmto účelom zároveň žalobca vyzval žalovaných na základe podania zo dňa 16.07.2015 na úhradu omeškaných splátok, pričom týchto informoval o výške dlhu ku dňu 15.07.2015, teda ku dňu splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu splatnosti. Nakoľko bol žalobca povinný v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka počkať na uplynutie 3-mesačnej doby za účelom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 3-ročnú premlčaciu dobu je možné spravodlivo začať počítať až od samotného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 15.10.2015 teda začala plynúť premlčacia doba pre všetky splátky do budúca, pričom pre splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti plynula samostatná 3-ročná premlčacia doba pre každú jednu splátku samostatne. Napadnutý rozsudok okresného súdu považoval odvolateľ za nepreskúmateľný a poukázal aj na absurditu právneho výkladu okresného súdu ohľadom otázky premlčania obsiahnutý v odseku 5. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v súvislosti s čím produkoval vlastné teoretické východiská.

6. Žalovaní v reakcii na odvolanie žalobcu uviedli, že sa nestotožňujú s jeho odvolacími námietkami. V plnom rozsahu sa stotožnili s rozhodnutím okresného súdu v otázke riešenej námietky premlčania a boli toho názoru, že nárok žalobcu uplatňovaný podanou žalobou sa premlčal dňa 16.05.2018, pričom poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/35/2013 zo dňa 11.03.2014 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 1375/2015 zo dňa 23.08.2017.

7. Dňa 24.10.2019 bola súdu doručená odvolacia replika žalobcu, ktorý v reakcii na vyjadrenie žalovaných poukázal na skutočnosť, že v spore prejednávanom a rozhodnutom Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 7Cdo 1375/2015 zo dňa 23.08.2017, na ktoré žalovaní poukázali, neexistovala dohoda o splatnosti dlhu. Odvolateľ poukázal aj na dôvodovú správu, ktorou bola prijatá novela Občianskeho zákonníka č. 379/2008 Z.z. vo vzťahu k ustanoveniu § 53 ods. 9 uvedeného zákona, z ktorej nevyplýva zámer zákonodarcu skrátiť premlčaciu dobu o tri mesiace. V uvedenom ustanovení zákonodarca vyjadril zámer umožniť dlžníkovi splatiť svoj dlh, a tým sa vyhnúť strate výhody plnenia v splátkach, pričom túto možnosť podmienil upozornením, že si veriteľ bude toto právo uplatňovať.

8. Žalovaní na odvolaciu repliku žalobcu, ktorá im bola doručená prostredníctvom splnomocneného zástupcu dňa 11.12.2019, nereagovali.

9. Ďalšie podania v rámci odvolacieho konania súdu doručené/predložené neboli.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

11. Odvolací súd považoval za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalobcu formulovanú v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

12. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, prípadne je v možnostiach odvolacieho súdu modifikovať či dopĺňať nejasnosti v rozhodnutí prvoinštančného súdu.

13. Právny záver okresného súdu o premlčaní nároku žalobcu uplatneného žalobou považuje odvolací súd za vecne správny a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje, pričom vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Na rozdiel od okresného súdu však odvolací súd pri otázke premlčania žalobcom uplatneného nároku vychádzal z iných časových súvislostí prejednáanej právnej veci.

14. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok strane zročným, splatným celý dlh, stanovuje Občiansky zákonník v § 103, druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplateného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplateného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu, začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený.

15. V prejednáanej veci zročnosť celého dlhu úveru nastala vyhlásením okamžitej splatnosti úveru (§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) v súvislosti s neuhradením splátok žalovaných od splátky splatnej v máji 2015, pričom o možnosti vyhlásenia úveru za predčasne splatný boli žalovaní zo strany právneho predchodcu žalobcu upovedomení vo vzťahu k splátke splatnej dňa 15.07.2015. Uvedené vyplýva z listiny právneho predchodcu žalobcu zo dňa 16.07.2015, označenej ako „Posledná výzva na úhradu pohľadávky“, doručenej žalovaným dňa 20.07.2015, v ktorej boli žalovaní vyzvaní na bezodkladnú úhradu dlžnej sumy. Keďže aj napriek upozorneniu veriteľa zo strany žalovaných nedošlo k jej úhrade, nastala zročnosť celého dlhu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ku dňu 15.10.2015. Uvedené vyplýva aj z listiny právneho predchodcu žalobcu označenej ako „oznámenie o zosplatení úveru“ zo dňa 21.10.2015, ktorá bola v konaní predložená súdu.

16. V posudzovanom prípade možno dospieť k záveru, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky za mesiac júl 2015, v zmysle § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá bola splatná dňa 15.07.2015. Premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplatneného dlhu začala tak plynúť odo dňa splatnosti uvedenej splátky (15.07.2015) a v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 15.07.2018. Vzhľadom k tomu, že žalobca uplatnil nárok na zaplatenie žalovanej sumy na súde až dňa 15.10.2018, t.j. po márnom uplynutí premlčacej doby, okresný súd postupoval správne, keď prihliadol na dôvodne vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaných a následne žalobu zamietol.

17. Odvolacia argumentácia žalobcu v súvislosti s vecným posúdením vznesenej námietky premlčania súdom, aj po čiastočnej modifikácii dôvodov prvoinštančného súdu v rámci odvolacieho konania, neobstojí. Z obsahu opravného prostriedku vyplýva, že odvolateľ súdu predkladá subjektívne právne závery, ku ktorým mal súd v danom prípade dospieť.

18. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I.ÚS 50/04).

19. Pokiaľ odvolateľ ako aj žalovaní v rámci odvolacieho konania poukázali na viacero rozhodnutí všeobecných súdov, krajský súd dáva do pozornosti, že z ustanovenia § 193 CSP vyplýva, ktorými rozhodnutiami je súd pri rozhodovaní konkrétnej veci viazaný.

20. Na základe konštatovaného právneho záveru odvolací súd rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žaloby (výrok I.), po modifikácii pôvodnej argumentácie okresného súdu, ako vecne správne potvrdil.

21. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania (výrok II.), vo vzťahu ku ktorému odvolateľ neprodukoval žiadnu relevantnú odvolaciu argumentáciu, ktorý však plne zodpovedá plnému úspechu žalovanej sporovej strany v konaní pred súdom prvej inštancie a zákonným ustanoveniam o trovách konania.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovaným ako úspešnej procesnej strane odvolacieho konania priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi, ktorý vo veci podaného odvolania úspech nemal. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).